

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

จากการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 71 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,512 คน แยกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 4 คน
ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 44 คน
ผู้ปกครองโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 48 คน
 - 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 18 คน
ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 453 คน
ผู้ปกครองโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 292 คน
 - 1.3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 49 คน
ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3,334 คน
ผู้ปกครองโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 1,270 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมจำนวน 359 คน ได้มาโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ 1 นำผลรวมของประชากรทั้งหมดไปเปิดตารางแจกแจงและมอร์แกน

ขั้นที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารทั้งหมด

ขั้นที่ 3 นำกลุ่มตัวอย่างที่เหลือจากจำนวนของผู้บริหารโรงเรียนมาเทียบ
สัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนที่มี
ความต้องการพิเศษดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียน เรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนก
ตามขนาดของโรงเรียน

ตำแหน่ง	ร.ร. ขนาดเล็ก		ร.ร. ขนาดกลาง		ร.ร. ขนาดใหญ่		รวม	
	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ผู้บริหาร โรงเรียน	4	4	18	18	49	49	71	71
ครูผู้สอน	44	2	453	24	3,334	177	3,831	203
ผู้ปกครอง	48	3	292	15	1,270	67	1,610	85
รวม	96	9	763	57	4,650	293	5,512	359

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่พัฒนามา
จากแบบสอบถามการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ปีการศึกษา
2548 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ

1. ด้านนักเรียน
2. ด้านสภาพแวดล้อม
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านเครื่องมือ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ และการจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในรายงานผลการดำเนินโครงการการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามประเภทความพิการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 2

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

3. พัฒนาแบบสอบถามการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ปีการศึกษา 2548 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 37 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของกรรมการที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมด้านโครงสร้าง และเนื้อหา ความเหมาะสมของแบบวัด และความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาของแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 ดร.จรัสลักษณ์ จีรวินุรณ์ ค.ศ.(หลักสูตรและการสอน)ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

4.2 อาจารย์จิรัฐยา แก้วป่อง กศ.ม.(การศึกษาพิเศษ) ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ นักวิชาการศึกษา 8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 อาจารย์นิตดา รุจิโมระ ศษ.ม.(หลักสูตรและการสอน) ครูชำนาญการ โรงเรียนคลองจิก(สุขศิลป์นุเคราะห์)

4.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี กศ.ม.(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.5 อาจารย์ชนาธิป ทั้ยแป ศษ.ม.(การวัดผลประเมินผล) สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ กับประชากรที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับจากการทดลองใช้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือถึงสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนเรียนร่วม ในสังกัด กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยใช้หนังสือนำของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครถึงโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 71 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนเพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ ลงรหัสและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ตามเกณฑ์การให้คะแนน เป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคิร์ท ซึ่งแสดงปัญหาจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	ปัญหาระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ปัญหาระดับมาก
3	หมายถึง	ปัญหาระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ปัญหาระดับน้อย
1	หมายถึง	ปัญหาระดับน้อยที่สุด

นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลหาระดับปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดต่างกัน โดยรวม และรายด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความสำคัญทางสถิติแล้วจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดที่สุ่มมา

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N-1}}$$

X = คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

N = จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum = ผลรวม

1.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

N = จำนวนข้อของแบบทดสอบ

$\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่าไม่นัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)